

Diakonia.sk

Časopis Evanjelickej diakonie ECA V na Slovensku

03-04/2010 Ročník V.

2010
Európsky rok
boja proti
chudobe

a sociálnemu vylúčeniu

„Pane nemám človeka“ *Obsah*

Je 21. storočie a my sme v tomto roku symbolicky vyhlásili boj proti chudobe. Čo nás privádza k tejto symbolickej výzve? Strach? Ekonomicko-hospodárska kríza ukázala slabé stránky hospodárskej prosperity. Prekvapila nás kríza a dotkla sa bohatých, aj chudobných. Zo dňa na deň sa zmenili naše istoty na neistoty. Každý z nás sa mohol ocitnúť zo dňa na deň bez práce. Ako sme sa zachovali my kresťania? Kríza sa mohla pre nás stať symbolickým zastavením na križovatke nášho života, aby sme si mohli uvedomiť, čo všetko vlastnime, aké istoty požívame a koľko z toho chýba tým druhým, ktorí chudobu prežívajú denne a žijú bez sociálnych aj spoločenských istôt. Ako sa prejavila naša solidarita s chudobnými?

Náš Boh je ochrancom chudobných. Boh odsudzuje nemilosrdnú túžbu po bohatstve a zisku. Dostali sme prikázanie pomáhať obetiam ľudskej nespravodlivosti. V dobách krízy je najväčšie šťastie stretnúť dobrého človeka, ktorému nezáleží len na sebe, ale aj na druhých. Chudobnými sa staneme vtedy, keď nám budú chýbať dobrí ľudia. „Pane, nemám človeka“, keď nám nebude mať kto pomôcť v čase núdze, v chorobe, keď stratíme zamestnanie. Chudobnými sa staneme vtedy, keď nás nebude mať kto sprevádzať za Kristom, ktorý nám zaslúbil večný život. To je bohatstvo, o ktoré môžeme prísť nielen uprostred hospodárskej krízy, ale aj v dobe blahobytu. To je hodnota, o ktorú máme stále zápasť a s ktorou sa máme v čase požehnania, aj v čase núdze deliť s blíznymi.

Nebojme sa, že stratíme bohatstvo tohto sveta, bojme sa, že stratíme večný život s Bohom. „Hľa, prichádzajú dni, - znie výrok Hospodina, Pána - keď pošlem na zem hlad. Nie hlad po chlebe ani smäd po vode ale po počúvaní Hospodinových slov.“

Jana Gasperová
PR manager

„Pane nemám človeka“	2
Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu	3
Ako proti chudobe?	5
Veľa otáznikov	6
Len aby sme pamätali na chudobných...	8
AKTIVITY ÚSTREDIA EVANJELICKEJ DIAKONIE	
Deň dobrovoľníctva 2010	9
Cesta diakonie za novými možnosťami	10
Európska sieť nemocničných duchovných	11
II. konferencia slovenských evanjelikov	11
Medzinárodný deň boja proti chudobe	12
Stretnutie diakonií Vyšehradu	14
Dnešná doba ide proti nám	14
Letné aktivity 2010	15
Ako a kam kráča KROK	16
Social and Diaconical Education and Trainings	18
20. výročie Sliezskej diakonie	18
ZO ŽIVOTA STREDÍSK EVANJELICKEJ DIAKONIE	
15. výročie založenia Domova detí	19
Pobyt profesionálnych rodín	20
„Či si veľký a či malý, možno akurát...“	20
Večer plný radosti	21
Oslava životného jubilea	22
Október - mesiac úcty k starším	22
Ako sa slúži v evanjelickej diakonii	23
Požehnaná jeseň života	23
Naše milé deti	24
Víťazný beh	24
Aj staroba môže byť príjemná... ..	25
Z duchovného života	26

Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu

Je aj Európa chudobná?

Európa spolu so Severnou Amerikou predstavujú bohatú časť sveta. Až do takej miery, že na mape sveta predstavujú bohatý sever oproti chudobnému juhu/južnej pologuli. Samozrejme, že to je veľmi zjednodušený pohľad, svet má svoje bohaté centrá aj na južnej pologuli a veľmi chudobných v Európe alebo v Severnej Amerike.

Slovensko sa však geopoliticky v rámci Strednej Európy a členstvu v ambicióznom projekte Európskej únie zaraďuje k najbohatším krajinám sveta. Aspoň čo do ekonomických ukazovateľov, hoci mentálne v nás stále zostáva v zahraničí postoj chudobného príbuzného. Samotného ma pred pár rokmi na rokovaní Valného zhromaždenia Caritas Internationalis zaskočila priama požiadavka nášho kolegu z Afriky na podporu ich projektov slovenskou charitou, ktorá v tom čase horko-ťažko bola schopná zaplatiť svoje členské príspevky a byť tak účastná na hlasovaní zhromaždenia.

Takže, keď hodnotíme Európu a Slovensko podľa ekonomických (alebo materialistických) kritérií, ktoré sú pomerne ľahko merateľné, sme bohatá krajina v bohatej časti sveta. Ak však chudobu pojmem aj z jej duchovného náhľadu, situácia sa zamotáva a prestáva byť taká jednoznačná. Bohatá síce na duchovné tradície, univerzity, kultúru (duchovné kritériá by sme splnili v tomto veľmi dobre), ale zároveň emocionálne plytká a duchovne

povrchná u mnohých svojich politických zástupcov, intelektuálnych osobností alebo aj obyčajných ľudí. Aj kresťanom Európy je vo svojom každodennom živote bližšia prax materializmu, ale paradoxne zároveň dokážu byť pomerne štedrý k potrebám núdzných na celom svete, keď im to médiá farebne predostrú.

Situácia na Slovensku

Keď sme začínali s obnovou charity na Slovensku pred 19 rokmi, mali sme jej videnie zo začiatku 19. storočia. Chceli sme budovať nemocnice, sirotince, robiť rýchlo veľké projekty. Realita konca 20. storočia nás vrátila späť na zem. To, čo bolo naozaj možné, boli malépostupné kroky. Začali sme pozývaním detí postihnutých Černobyľskou tragédiou do rodín na Slovensku, terénnou opatrovateľskou prácou v rodinách (nazvanou vtedy charitatívnou službou v rodinách) a prvými projektmi v každej diecéze. Postupne si každá diecézna charita našla svoje miesto v službe núdznym. Po roku 2000 začal byť problém s financovaním rozbehnutých projektov a nové inovatívne druhy služby sa budovali podstatne pomalšie. Napriek tomu vznikali nové – napríklad hospice, humanitárna a rozvojová pomoc do zahraničia.

V roku 2005 sme robili analýzu toho, aké projekty na Slovensku stále chýbajú alebo sú nedostatočné. Identifikovali sme 5 sociálnych skupín, ktoré si zasluhujú osobitnú pozornosť: bezdomovci, narkomani, prostitútky, Rómovia a nelegálni migranti. Po zime 2005/6 bola na žiadosť poslancov Národnej rady uverejnená štatistika úmrtí ľudí bez domova- oficiálne podľa Generálnej prokuratúry v Bratislave v tú zimu zamrzlo alebo zomrelo na podchladenie 19 a na celom Slovensku 56 ľudí. Nikto z kompetentných situáciu nechcel riešiť a tak vznikla nezisková organizácia Depaul Slovensko, ktorá si dala za cieľ robiť projekty nízkoprahového typu. Na Vianoce 2006 otvorila Nocľaháreň sv. Vincenta pri letisku v Bratislave, ktorá prijímala ľudí aj pod vplyvom alkoholu, drog, neprispôsobivých, psychicky chorých, po výkone trestu a pod. Každú noc, najmä v zime, okolo 200 klientov dostalo ubytovanie, stravu, lekárske ošetrovanie, možnosť hygieny, šatstvo a sociálne poradenstvo.

Neskôr vzniká Útulok sv. Lujzy, ktorý je pre 30 chorých ľudí bez domova. Projekty Depaul Slovensko pomáhajú najmä

Bratislave znižovať kriminalitu, šírenie infekčných chorôb, zlepšiť hygienu ľudí bez domova, ale najmä budovať ľudskú dôstojnosť, sebadôveru a možnosť návratu do spoločnosti pre ľudí bez domova.

Zodpovednosť kresťanov

Mnohí kresťania si uľahčujú vo viere, že zodpovednosť za ľudí prebral štát a ich akoby sa problémy sociálne slabších netýkali. Kludne v nedeľu počúvajú podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi a v pondelok nevidia vo svojej nečinnosti seba ako kňaza či levitu. Rozumovo vedia, že Samaritán je to správne riešenie v danej situácii, ale otupené srdce nevidí dôvod, prečo by to mali byť práve oni, kto by mal pomôcť konkrétnym skutkom bližnému, keď je tu možnosť nejakej výhovorky na druhého. Evanjelium je plné podobných obrazov, ale reakcia v každodennom živote je podobná a výsledkom je schopnosť kresťanov viac moralizovať ústami ako morálne konať.

Toto samozrejme oslabuje svedectvo ako živé. Napriek tomu sú mnohí, ktorí prijímajú evanjelium vážne a podľa neho aj žijú a konajú. Berú na seba zodpovednosť a budujú projekty pre sociálne vylúčených, alebo sú dobrovoľníkmi vo farských spoločenstvách, či ako jednotlivci pomáhajú podľa príležitosti.

Projekty proti chudobe

Myslím, že všetky projekty, ktoré robíme v charite alebo v Depaule, pomáhajú priamo alebo nepriamo znižovať chudobu na Slovensku a v zahraničí.

Iné je, ako sú „populárne“ u verejnosti a teda majú aj jej podporu. Ľahšie sa získava podpora pre deti, potom pre starších, prípadne chorých. Hoci v prípade hospicov ľudia vítali ich potrebu, ale nechceli ich mať vo svojom susedstve. V prípade projektov pre drogovu závislých, psychicky chorých alebo neprispôsobivých a bezdomovcov je to ťažké presadiť ako u občanov, následne u politikov ale aj u cirkvi. Ľudia všeobecne odmietajú tieto projekty vo svojom susedstve, nechcú ich podporovať, menia svoj postoj ťažko až po ťažkej životnej skúsenosti s ich blízkymi, ktorí sa dostanú do podobnej situácie a uvedomia si svoju bezmocnosť a potrebujú pomoc.

Politici chvália takéto projekty, obdivujú naše nasadenie ale pri hlasovaní neodsúhlasia nájom priestorov pre takýto projekt v ich volebnom obvode alebo jeho financovanie. Nie je pritom ani rozdiel, či sú z ľavicového alebo pravicového politického spektra. Len niektoré osobnosti spomedzi nich sú ochotné zobrať na seba takúto zodpovednosť, vidieť ďalej ako na 4 roky svojho volebného obdobia a bojovať za projekty proti chudobe.

Ekumenická spolupráca

Dnes, keď cirkvi prestali byť reálne určujúcou silou, ktorá tvaruje spoločnosť a sú spoločne pod jedným tlakom ducha tohto sveta, medzikonfesné trenice strácajú na svojom ostrí a je možné podstatne jednoduchšie budovať spoločné projekty najmä v sociálnej oblasti.

Príkladom je projekt nízkoprahovej Nocľahárne Depaulu Slovensko, kde sú zamestnaní ľudia viacerých vyznaní, prijímajúcich spoločný hodnotový systém služby ľuďom v núdzi. Tieto hodnoty, ktoré spájajú a nerozdeľujú, sú napríklad vydrené víziou „Každý by mal mať mať miesto, ktoré nazýva domovom“ (v hmotnom aj duchovnom význame). Rovnako každé konanie má byť praktickým a nikoho neodsudzujúcim spôsobom, so zámerom odpovedať inovatívne na potreby prostredníctvom skutkov, pričom vyzdvihujeme potenciál zamestnancov, klientov aj dobrovoľníkov a veríme v práva a povinnosti všetkých.

Jednoducho v spoločnosti, ktorá devaluje hodnotu slova, pretvárame naše slová do skutkov.

Juraj Barát

Vizitka autora článku:

Mgr. Ing. Juraj Barát, riaditeľ Diecéznej charity Nitra a Depaul Slovensko n.o.

barat@charita.sk, juraj.barat@depaulslovensko.org

Je pôvodne elektrotechnický inžinier, študoval aj management a teológiu. Vždy sa zaujímal o sociálnu problematiku a vo svojom voľnom čase sa venoval hendikepovanej mládeži. V roku 1991 stál pri obnove činnosti Slovenskej katolíckej charity na Slovensku a odvtedy pracuje v neziskovej sfére. V súčasnosti zastáva post riaditeľa Diecéznej charity v Nitre. Pedagogicky pôsobí na VŠ sv. Alžbety v Bratislave, kde vyučuje charitatívno – misijnú prácu. V roku 2005 inicioval založenie organizácie Depaul Slovensko, ktorá v Bratislave prevádzkuje nízkoprahovú nocľaháreň a útulok pre ľudí bez domova.

Ako proti chudobe?

Keď som na internete zadal do vyhľadávača slovo „chudoba“, zistil som veľmi mnoho zaujímavých vecí, ktoré s touto problematikou súvisia. Predovšetkým som sa dozvedel, že otázka chudoby je celosvetovým a celospoločenským problémom. Európska únia a jej členské štáty sa zaviazali bojovať proti chudobe. Komisia vo svojej sociálnej agende na roky 2005-2010 označila rok 2010 za „Európsky rok boja proti chudobe“. Napriek všetkej osvete, informovanosti a angažovanosti problém chudoby pretrváva a súčasná svetová ekonomická kríza tento problém posúva do ďalších červených čísel.

Ako sa postaví voči tomuto negatívne trendu? Iste, je to predovšetkým úloha štátnej a regionálnej politiky, aby hľadala a nachádzala riešenie v konkrétnych systémových opatreniach. Ale ani cirkev nesmie zostať bokom!

Na náboženstve sme v predchádzajúcich týždňoch viedli so žiakmi diskusiu aj na túto tému v súvisi s myšlienkami o druhom príchode Pána Ježiša a o poslednom súde: „...preto čokoľvek ste urobili /neurobili/ jednému z týchto najmenších, mne ste urobili /neurobili/“. Deti veľmi citlivo reagovali na pomoc v núdzi a na pomoc bezdomovcom, zobrajúcim v obci, ktorých poznajú a vedia, že dotýční všetko čo dostanú od ľudí prepijú a prefajčia.

V dnešnej dobe sme konfrontovaní oveľa podrobnejšie o rozdieloch v sociálnej oblasti v krajine, v ktorej žijeme, aj vo vzdialenejších oblastiach. Na obrazovkách či na stránkach novín sa dozvedáme o situáciách, kedy ľudia vlastnou neopatrnosťou alebo nechťou a aj bez vlastnej viny dostávajú sa do ťažkostí a problémov, postihnutí sú prírodnými katastrofami, ocitajú sa v situácii núdznych, ktorým je potrebné pomôcť v ich biednom položení.

Tu zisťujeme, že mnohí ľudia majú pre takúto pomoc cit, majú otvorené srdcia i ruky /i peňaženky/ k pomoci. Či to bolo pri zemetraseniach, povodniach, požiaroch a pod. Ľudia bez rozdielu vierovyznania - i neveriaci - pomáhali podľa svojich možností. Či to bolo dostačujúce, či nemohli pomôcť viac a vo vyššej miere, to je ťažko posúdiť nám – ľuďom. To vie najlepšie ON, ktorý pozná našu situáciu, naše hmotné pomery a aj naše vnútorné pohnútky, ktoré nás vedú k dobročinnosti a k pomoci núdzným.

Prečo by sme to nemali ponechať iba na pleciach štátu ale pomáhať aj my? Nuž, predovšetkým preto, lebo to od nás očakáva náš Pán, aby sme sa znížili k núdznym a všelijako obťažným ľuďom. Božie slovo nám pripomína, že chudobní a biedni ľudia, rozlične postihnutí budú súčasťou tejto zeme až do konca sveta /napr. „Chudobných vždy máte so sebou...“ – Mk 14,7/. Pán Boh nám ich stavia do cesty, aby sme sa osvedčili ako tí, ktorí majú byť k núdznym milosrdní, ktorí máme byť predĺženou rukou Kristovou...

Myslím, že blížiac sa Vianoce so svojou zvesťou sú zvlášť dobrou motiváciou, aby sme nezostali nevšímaví k chudobným a všelijako inak postihnutým ľuďom, žijúcim okolo nás. Pán Boh sa k nám biednym sklonil vo svojom Synovi a obdaroval nás nesmiernym bohatstvom nebeskej slávy. Pán Ježiš schudobnel pre nás, aby sme my zbohatli v Jeho milosti /F 2 kap./

Viac praktickej pomoci očakávam od nás kresťanov. Dôraz nás, evanjelikov, na Slovo Božie, na modlitbu, na spoločenstvo a na sviatosti je síce správny a dôležitý, ale akoby dnešný svet málo oslovujúci. Svet očakáva viac skutkov praktickej kresťanskej lásky, súcitu a milosrdenstva.

Majme otvorené oči a srdcia, aby sme videli potreby našich blízkych v rozličnej núdzi sa nachádzajúcich, a pomáhajme ako sa len dá, aby naše slová o kresťanskom živote boli dosvedčované praktickými činmi.

Jozef Havrila
ev.a.v. farár Necpaly a senior TUS

Vela otáznikov

V pomaly končiacom roku sme sa isto už viackrát stretli s označením Európsky rok boja proti chudobe. Je označenie *chudoba*, *chudobní* pre Európu reálne, alebo v plnom význame slova platí len pre iné regióny sveta? Teda prečo by sme mali chudobu spájať s krajinami Európy a nie radšej Afriky, alebo napríklad južnej Ázie? Ako vlastne máme tento nadpis chápať?

- Sú chudobní len ľudia, ktorí nemajú každodenne dostupnú zdravú, kaloricky hodnotnú stravu, dostatok čistej pitnej vody, alebo kvalitné a moderné oblečenie?
- Či sú to ľudia, ktorí žijú v znečistenom prostredí, alebo bývajú v nedôstojných podmienkach na ulici, v slumoch, alebo deti, ktoré vyrastajú v sirotincoch?
- Sú to naši blížni, ktorí trpia hladom, podvýživou, chorobami a pritom nedostatkom zdravotnej starostlivosti?
- Či sú to rovnako ľudské bytosti ako my, ktoré však trpia vojnami, rasovou, či náboženskou diskrimináciou, alebo diktatúrou vládnucej skupiny ľudí?
- Alebo sú to ľudia, ktorých nemá kto ochrániť pred moderným otroctvom, únosmi, obchodovaním s ľuďmi a inými násilnosťami, na ktoré trpia zvlášť slabé skupiny občanov - hlavne ženy, deti, seniori a zdravotne postihnutí?
- Sú to ľudia, ktorí nemajú rovnaký prístup ku vzdelaniu, alebo ku pracovným príležitostiam?

Mohli by sme takýchto otázok postaviť ešte viac. Ale odpoveď je iba jedna. **Chudobu stretne tam**, kde vládne lakomstvo, snaha o zbohatnutie za každú cenu - i za cenu podvodu, krádeže, korupcie a násilia, snaha o prospech na úkor slabšieho. Kresťania by mohli povedať, že tam, **kde vládne hriech**. Je smutné, keď takéto prejavy vidíme aj medzi sebou.

Teda podľa nášho chápania, chudobu nájdeme nielen v krajinách „tretieho sveta“, ale aj na Slovensku, ba aj v bohatých krajinách západnej Európy. Všade tam, kde zaznamenáme jednotlivcov a skupiny obyvateľov, ktoré sa pôsobením sociálnych, zdravotných, vzdelanostných, politických, výživových, ... podmienok vyčlenia z majoritnej spoločnosti. Preto má byť našou snahou pomôcť im dosiahnuť dôstojnejší život, integrovať sa späť do spoločnosti a znižovať ich rozdiely na majoritnú spoločnosť. Tento proces sa nazýva sociálna inklúzia.

Evanjelickej diakonia - proti chudobe.

Môže aktívne zasiahnuť proti chudobe aj jednotlivec, alebo organizácia, ktorá sama zápasí s nedostatkami v finančných zdrojov? Odpoveďou je - ÁNO. A to spôsobom, ktorý vedie k **spojeniu síl a zdrojov**. Dôležité je rozhodnutie pomáhať.

Evanjelickej diakonia sa v ostatnom období popri svojej hlavnej náplni činnosti snažila pomáhať aj v tejto oblasti a to hlavne dvomi spôsobmi - s vopred určeným účelom pomoci:

1/. realizovala zbierky. V podstate to boli 2 typy zbierok - verejné a vnútrocirkevné, podľa toho, komu sme chceli pomáhať.

2/. získaním darov (finančných, alebo materiálnych) a v rámci svojej činnosti ich doručiť tým, ktorým bolo treba pomôcť.

V 1/. - Zbierky ED

boli zamerané popri humanitných cieľoch (ako napr. pri živelných katastrofách - Rumunsko-2005, Indonézia-2006, Keňa-2008, 2009-2010, Slovensko-2009, 2010, Haiti - 2010) aj na podporu detí Slovákov v Rumunsku - rekonštrukcia Materských škôlok v Nadlaku.

V 2/. - Materiálna pomoc občanom, postihnutým núdzou

- Potravinové konzervy

Najvýznamnejšou aktivitou ED v r. 2006-8 bola na jednej strane spolupráca ED s Ústredím ekumenickej pastoračnej služby v OS a OZ SR - pri získaní potravinových konzerv a na druhej strane s cca 40 organizáciami (strediská ED, CZ ECAV a ostatné partnerské sociálne organizácie) pri ich distribúcii obyvateľom Slovenska.

spolu za r. 2006-8 12,388.309,52 SK

- Potravinové balíčky (á 14 kg) a obuv.

Získané v spolupráci so Slovenskou katolíckou diakoniou - r.2007 a distribuované ED.

74 potravinových balíčkov

136 párov zimnej obuvi

- Materiálové dary (rôzne oblečenie, spacie vaky a iné).

ED získala v r. 2008-9 opäť v spolupráci s Ústredím ekumenickej pastoračnej služby v OS a OZ SR.

spolu za r. 2008-9 získaný materiál 14,340.911,31 SK

Časť materiálu ED poskytla na:

- pomoc utečencom v utečeneckom tábore v Afganistane,
- pomoc na Slovensku prostredníctvom SED Veľký Slavkov, Nadácie Solidarita a i.
- je pripravená na ďalšiu pomoc v Afganistane (2010) a na Slovensku.

- Šatstvo (1 kamión)

ED získala v zahraničí a na vlastné náklady zabezpečila pomoc pre marginalizované obyvateľstvo na Gemerí a Rimave - prostredníctvom CZ Jelšava a Klenovec.

- Kompenzačné pomôcky (5 kamiónov)

ED zdarma získala od diakonických partnerov v Nemecku a na vlastné náklady zabezpečila dovoz na Slovensko. Zapožičiavanie pre obyvateľov zabezpečuje prostredníctvom SED Vranov, SED Sučany a Ústredie v Bratislave.

Záver

Nemusíme hľadať hriech. Ak však vidíme nejaké prejavy chudoby, je hriech určite blízko. A preto je pre Kristovu cirkev prirodzené, keď sa snaží láskou prikrývať hriech. Ak pomáhame bližným v núdzi, bojujeme proti chudobe. Je to aj v náplni Evanjelickej diakonie. Ak nám v tejto snahe chcete pomôcť, radi vašu pomoc privítame!

*Ján P. Huba
riaditeľ ED*

Len aby sme pamätali na chudobných...

Keď sa povie slovo „chudoba“ väčšine z nás sa vybaví obrázky detí z rozvojových krajín. Na prvý pohľad je na nich jasné, že trpia hladom, podvýživou, nedostatkom vody i ošatenia. Nanajvýš si spomenieme na scény z historických filmov, kde sa ľuďom neraz celé týždne nedostávalo jedlo, či iné základné životné potreby. Avšak existuje aj pojem relatívna chudoba. V našich zemepisných šírkach sa stretávame s ľuďmi, ktorých ekonomická situácia nezodpovedá bežnému priemeru. Najmarkantnejším príkladom sú rómske osady na východe Slovenska. Ale nie len tie... Stretávame sa s týmto fenoménom aj medzi majoritným obyvateľstvom. A často nazývame chudobou aj veľmi subjektívny pocit, že máme právo vlastniť viac, mať sa lepšie, dosiahnuť vyšší životný štandard. Reklamy v médiách nás denne presvedčajú, že šťastnejší a kvalitnejší život budeme žiť len vtedy, keď budeme vlastniť najlepší a najvýkonnejší počítač, či najrýchlejšie auto. Ak to nemáme, cítime sa o niečo ochudobnení – a teda chudobní.

Aj v SED Dom na polceste vo Veľkom Slavkove sa stretávame s chudobou. Naši klienti sú zväčša bývalí chovanci detských domovov, ktorí po dovŕšení plnoletosti ostanú odkázaní sami na seba. Po rokoch štátnej starostlivosti nastáva čas, keď sa ocitajú sami, bez prostriedkov a navyiac – aj bez pracovných návykov a schopnosti zarobiť si na seba. Mnohí naši chlapci nemajú ukončené vzdelanie. Na väčšine

z nich sa ústavná výchova podpísala stratou sebavedomia aj psychickou depriváciou.

Pre ľudí, ktorí s nimi pracujú vyvstáva otázka: „Ako im najlepšie a najefektívnejšie pomôcť v boji s chudobou?“

Jedna z odpovedí znie: pracovná terapia. Niektorý múdry raz povedal, že hladnému môžeš pomôcť dvoma spôsobmi: dať mu rybu, alebo kúpiť mu udicu a naučiť ho chytať ryby.

Našou snahou je naučiť našich klientov chytať ryby. Cieľom je pomôcť im nájsť si prácu a následne v nej aj vytrvať. Pre tých, ktorí nemajú stále zamestnanie, vytvárame podmienky pre prácu v rámci rôznych projektov. Hľadanie práce je v našom prípade beh na dlhé trate. Narážame na nedôveru a neochotu zo strany zamestnávateľov a firiem. Druhým problémom je už spomínaná absencia pracovných návykov u našich chlapcov, ale tiež akási vnútorná neochota dospieť a prevziať za seba zodpovednosť.

Je ešte jedna prekážka pre odstránenie chudoby našich klientov – neschopnosť zodpovedne nakladať so svojimi finančnými prostriedkami. Preto sa snažíme vstúpiť do nich (do tej miery, ako je to možné) zodpovedný prístup nie len k svojmu, ale aj k spoločnému majetku. Životný štýl typu: „žijem pre dnešný deň a dnes si ho užijem“ vedie k tomu, že mnohí z tých, ktorí aj majú zamestnanie nedokážu disponovať so svojim zárobkom tak, aby pokryli svoje mesačné životné náklady.

Samozrejme – nechceme to paušalizovať a musím povedať, že je to veľmi individuálne. Tiež si uvedomujem zložitosť (alebo skôr jednoduchosť?) ich myslenia. Avšak stále je tu otázka: ako chudobu našich klientov odstrániť? Ako im pomôcť prekročiť vlastný tieň aby mohli začať žiť plnohodnotný život? Musíme priznať, že pri všetkom našom snažení je to nad naše sily. A tak nám neostáva nič iné, ako sa denne na modlitbách vyzbrojiť veľkou dávkou trpezlivosti

a vstupovať do stále nových zásasov. A neustávať vo viere, že Boh môže zmeniť nie len ich myslenie, ich vzťah k práci, či k majetku, ale celý ich život.

Verš z nadpisu tohto článku je zaradený v kapitole, v ktorej Pavol hovorí o zvestovaní evanjelia medzi pohanmi. Túžime po tom, aby naši klienti v prvom rade poznali Boha ako Otca, ktorého nikdy nemali. Snažíme sa zo všetkých síl, aby sme im odovzdali Jeho lásku – a to v jej láskavej, ale aj prísnej podobe. Uvedomujeme si, že v tomto náročnom poslaní robíme ako ľudia chyby... Veríme však, že s Božou pomocou sa nám podarí zachraňovať našich chlapcov pred chudobou a pomôžeme im žiť plnohodnotný život.

*Renáta Leščinská
sociálna pracovníčka SED Veľký Slavkov*

Aktivity ústredia Evanjelickej diakonie

Deň dobrovoľníctva 2010

Evanjelická diakonia ECAV na Slovensku sa tento rok zapojila do celoslovenského projektu, ktorý organizovala druhý rok mimovládna organizácia C.A.R.D.O. Projekt s názvom Deň dobrovoľníctva prebieha jeden deň v roku na celom Slovensku. Tento rok sa do projektu zapojilo 79 organizácií v 39 mestách. Princípom je pomôcť dobrovoľne tam, kde je to potrebné v čase od 10.00 do 19.00 hodiny. Každý, kto má voľný čas a ochotu pomáhať sa môže pridať do tohto projektu.

Dobrovoľníctvo existuje nie len na Slovensku, ale aj v zahraničí. Je založené na ochote pomáhať iným bez nároku na odmenu. Dobrovoľník je taký človek, ktorý je ochotný v prospech iných dávať zo svojho času, energie, vedomostí a schopností. Za svoju ochotu nezíska odmenu, postačí mu dobrý pocit, nové priateľstvá, zážitky, skúsenosti.

Tento rok bol Dňom dobrovoľníctva piatok 10. septembra, kedy sme aj my otvorili priestory nášho centra pre deti a mládež Krok. Do pomocných prác sa zapojilo viacero dobrovoľníkov najmä v popoludňajších hodinách. Svojou účasťou nás prišli podporiť aj osobnosti. V našom centre boli Ján Figeľ, minister dopravy, pôšt a telekomunikácii SR a Jana Žitňanská, poslankyňa NR SR. Hlavnú náplň sme mali upratovanie a dezinfikovanie priestorov KROK. Ďalšou bolo maľovanie hodvábnych šatiek, výroba prezentačných materiálov. Okrem toho na dobrovoľníkov čakali ďalšie aktivity. Pripravený program pre účastníkov sme splnili. Vznikli nové priateľstvá, všetci sme mali zážitky a samozrejme dobrý pocit, že sme pomohli tam, kde to bolo potrebné. Večer pri spočítaní mien v zozname zapojených sme skonštatovali úspešnosť akcie. Počas celého dňa nám pomohlo 26 dobrovoľníkov.

Týmto ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do projektu Dňa dobrovoľníctva a tešíme sa na ďalšie stretnutia.

*Eva Sokolová
koordinátor voľného času*

Cesta diakonie za novými možnosťami

Zamestnanci Ústredia Evanjelickej diakonie v Bratislave Ján Huba, riaditeľ ED, Szilvia Buzalová, Referát služieb, Jana Gasperová, Referát public relations v jesenných dňoch 11. -12. -13. septembra 2010 pripravili pre zamestnancov Stredísk evanjelickej diakonie (ďalej SED) cestu na Dolnú zem. Cieľom pracovného pobytu bolo nadviazanie spolupráce a výmena pracovných skúseností v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Túto možnosť využili zástupcovia SED Kšinná, Horné Saliby, Hontianske Moravce, Vranov n./T. a súčasťou našej skupiny bola aj Ana Farkaš, riaditeľka Centra sociálnej pomoci Kovačica, Srbsko.

Naša poznávací cesta sa začala návštevou v Nadlaku, kde nás srdečne prijali. Predstavili nám prácu v miestnom evanjelickom cirkevnom zbore (CZ) a umožnili nám aj obhliadku Domova dôchodcov CZ Nadlak, za sprievodu predstaviteľov Diakonie. Odtiaľ sme putovali do Slovenského Komlóša v Maďarsku, kde sa nás ujal Attila Spiszák, ev. a. v. farár, ktorý nám pripravil obohacujúci program. V jeho rámci nám predstavili prácu CZ i Diakonie. Súčasťou nedeľných slávnostných služieb Božích bola aj ordinácia všetkých diakonických pracovníkov, slúžiacich v miestnom Dome starostlivosti. Ordinovaní skladali sľub a brat farár poželal ich prácu. Po ich skončení nasledovala prehliadka Domu starostlivosti, z ktorého je cítiť teplo a lásku „rodinného domova.“

Súčasťou pracovnej cesty bola Evanjelická diakonická konferencia, ktorú za podpory vedenia

miestnej komunity usporiadal CZ v Slovenskom Komlóši. Medzi účastníkov zo slovenských komunit z Maďarska, Rumunska, Srbska a Slovenska zavítala aj p. primátorka zo Slovenského Komlóša a zástupkyňa vedenia Diakonie Maďarskej evanjelickej cirkvi z Budapešti. Spoločne sme hľadali odpoveď na otázku: Úloha a zloženie evanjelickej diakonie v dnešnom spoločenstve. Všetky príspevky prednášajúcich poskytli aj reflexiu na diakonickú prácu a jej miestne podmienky.

V nasledujúci deň sme odchádzali do Sarvašu, kde nás prijal farár Lázár Zsolt. Predstavil nám vzdelávací systém, ich terénnu opatrovateľskú službu a prácu so zavislými klientami. Priamo v teréne na „Salaši“ (bývalá škola na samote) sme videli ako tam funguje denný stacionár pre seniorov.

Tri dni, ktoré sme prežili na Dolnej zemi potvrdzujú pokiaľ ide o to, že lepšie je jeden krát vidieť ako sto krát počuť. Za zorganizovanie pracovnej cesty, jej náplne a nových poznatkov patrí veľká vďaka br. farárovi Attilovi Spiszákovi, ktorý nám pripravil plnohodnotný program.

Veríme, že toto stretnutie bol podnetný začiatok našej novej spolupráce.

Jana Gasperová
PR manager

Európska sieť nemocničných duchovných

V dňoch 16.- 22. septembra 2010 sa v Londýne uskutočnila jubilejná konferencia, resp. Konzultácia nemocničných duchovných, ktorej sa zúčastnilo 53 reprezentantov cirkví a cirkevných organizácií zo 40 krajín. Účastníci neprišli len z Európy, ale aj z Ameriky, a spolu oslávili dvadsať rokov fungovania nemocničnej duchovnej služby („nemocničného kaplánska“) a desať rokov od založenia Európskej siete, ktorá týchto duchovných, ktorí pôsobia v nemocniciach zjednocuje, povzbudzuje, vytvára spoločné štandardy pre službu a snaží sa o kvalitu nemocničnej duchovnej služby v Európe.

Novým koordinátorom Európskej siete nemocničných duchovných sa po desiatich rokoch dobrej práce otca Stavrosa Kofinasa z ortodoxnej cirkvi v Konštantínopole stala doktorka teológie Anne Vanderhoeck z Rímsko-katolíckej cirkvi z Belgicka. Slovensko sa stalo členom tejto Európskej siete nemocničných duchovných (ENHCC) v r.2006, kedy sa Konzultácie zúčastnili evanjelické farárky M. Prášilová a L. Naďová. V tomto roku Slovensko zastupovala Mgr. Miriam Prášilová, vyslaná z Evanjelickej Diakonie, ktorá podala správu o stave duchovnej služby v nemocniciach u nás, pričom zaradila aj informácie z pastorácie v zdravotníctve v Rímsko-katolíckej cirkvi.

K novej odvahe, inšpiráciám a nádeji prispelo celé stretnutie, a to aj vďaka mnohým osobným

rozhovorom a stretnutiam s účastníkmi. Ostáva výzvou, či podobnú „sieť spolupracovníkov“, slúžiacich v nemocniciach, na ekumenickej úrovni, by sme nepotrebovali aj u nás.

*Miriam Prášilová
klinická pastorálna starostlivosť
Program ED*

2. konferencia slovenských evanjelikov

V Nadlaku v spolupráci s Úradom Slovákov žijúcich v zahraničí 23.-26. septembra 2010 sa konalo II. stretnutie slovenských evanjelikov žijúcich v zahraničí, ktoré nadväzovalo na prvú konferenciu „Vplyv evanjelického náboženstva na udržanie národnej identity Slovákov žijúcich v zahraničí a jeho vízia do budúcnosti“ spred 2 rokov v Prahe. Ústredná téma konferencie bola „Doklad minulosti, základ budúcnosti slovenských evanjelikov žijúcich v zahraničí.“

Medzi pozvanými hosťami okrem zástupcov Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku boli predstavitelia Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku, vydavateľstva Tranoscus, zástupcovia slovenských evanjelických zborov, seniorátov a synod v Rumunsku, Kanade, Česku, Chorvátsku, Maďarsku, zástupcovia pravoslávnej, rímskokatolíckej, gréckokatolíckej a reformovanej cirkvi, biskup Evanjelickej luteránskej cirkvi v Rumunsku a iní významní a čestní hostia kultúrneho a spoločenského života.

Ján Gasper, zástupca riaditeľa Evanjelickej diakonie vo svojom príhovore deklaroval záujem a pripravenosť Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku pomôcť pri zrode ústrednej myšlienky konferencie. Zároveň prebehli bilaterálne rozhovory s partnermi diakonie z Rumunska a Maďarska, ktorí sa zúčastnili na konferencii v Nadlaku.

Hlavným cieľom zorganizovania takejto konferencie bolo rokovanie, na ktorom sa mali prijať legislatívne podmienky pre založenie Združenia slovenských evanjelikov žijúcich v zahraničí (ZSEZZ). Prioritou združenia je napomôcť k prehĺbovaniu vzájomnej komunikácie a nadviazať spoluprácu medzi evanjelickými cirkevnými inštitúciami alebo jednotlivcami, ktorí duchovnú činnosť rozvíjajú mimo územia Slovenska.

Účastníci konferencie sa zhodli na znení návrhu Stanov ZSEZZ. Tento návrh predkladajú na ďalšie pripomienkovanie, ktoré organizačný výbor vyhodnotí a po spracovaní predloží na III. konferencii.

Súčasťou konferencie bola XII. edícia prehliadky sólistov slovenskej ľudovej piesne *Cez Nadlak je ...* Prehliadka sólistov slovenskej ľudovej piesne dáva už druhé desaťročie široký priestor talentu, kráse a láske k autentickému ľudovému piesni.

Konferencia vyvrcholila spoločnými nedeľnými slávnostnými bohoslužbami v nadlackom evanjelickom kostole a prezentáciou spevokolov.

Jana Gasperová
PR manager

Medzinárodný deň boja proti chudobe?

Od roku 1992 je 17. október Medzinárodným dňom boja proti chudobe, ktorý vyhlásilo OSN. Jeho cieľom je poukázať na príčiny hladu, chudoby a negramotnosti.

Prečo je to práve 17. október?

Bolo to 17. októbra 1987, keď sa na výzvu francúzskeho katolíckeho kňaza Josepha Wresinského v Paríži zišlo sto tisíc ľudí zo všetkých sociálnych vrstiev a z rôznych kútov sveta, aby protestovali a vyvinuli tak tlak k rešpektovaniu ľudských práv. Slávnostne bola odhalená pamätná tabuľa všetkým obetiam hladu, nevedomosti a násilia. Wresinský povedal: "Kde sú ľudia odsúdení na život v chudobe, tam sú porušované ľudské práva. Zjednotiť sa pre ich dodržiavanie je našou svätou povinnosťou"

Odstrániť extrémnu chudobu a hlad je aj prvým Miléniovým rozvojovým cieľom spomedzi ôsmich, ktoré prijalo 189 členských štátov OSN spolu s Vatikánom a Švajčiarskom v septembri 2000 na Miléniovom summite v New Yorku. Zámerom tohto cieľa je, že v období 1990–2015 sa

- zníži na polovicu podiel ľudí s príjmom nižším ako jeden dolár na deň
- zníži na polovicu podiel ľudí trpiacich hladom.

Rok 2010 je tiež vyhlásený za Európsky rok boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu.

Každý rok okolo 17. októbra sa robia rôzne akcie

a podujatia po celom Slovensku k Medzinárodnému dňu boja proti chudobe. Nebolo to ináč ani tento rok.

Dňa 15. októbra sme sa zúčastnili na *Veľtrhu sociálnych aktivít*, ktorú organizovalo Fórum kresťanských inštitúcií o. z. pod záštitou primátora Bratislavy - Andreja Ďurkovského.

Zámerom podujatia bolo osloviť širokú verejnosť, aby bola všimavejšia k ľuďom, ktorí sa ocitli v núdzi. Prezentovala sa činnosť a nadviazali sa kontakty medzi jednotlivými organizáciami, ktoré pracujú v oblasti pomoci núdzným a odstraňovania chudoby.

Na tohtoročnom Veľtrhu bolo zastúpených 19 organizácií a medzi nimi aj Evanjelická diakonia, Slovenská Katolícka charita, Únia miest a Úsmev ako dar, ktoré boli generálnymi partnermi podujatia.

Zaujímavým paradoxom tohtoročného podujatia bolo, že sa konalo v jednom z najväčších, a zároveň v najnovšom nákupnom centre v Bratislave - v EUROVEI, v istom "chráme konzumu". Je to miesto, kde sa ľudia chodia zabávať a nakupovať drahé značkové veci. Bolo veľmi zaujímavé všimáť si reakcie okoloidúcich. Niektorí sa zastavili pri nás a opýtali sa, akú organizáciu prezentujeme, a aké

služby ponúkame. Takýchto však bolo málo. Väčšina ľudí len okolo nás prebehla akoby nechceli ani vidieť a počuť o chudobe a biede. Títo ľudia rýchlo prešli a radšej sa na nás ani nepozreli. Hanbili sa, mali výčitky alebo ich trápilo svedomie? Nevieme. Možnože jednoducho nemali nezaujímavé a pomysleli si: „Ja sa mám dobre jedine čo ma momentálne trápi je to, či si kúpim kabelku vo „Versace“ alebo „Luitone“ a parfum od „Dior“ alebo od „XX“. Nechcem vedieť nič o problémoch ľudí, ktorí trpia v extrémnej chudobe, či nedostatkom jedla, čistej vody, vzdelania, základnej zdravotnej starostlivosti, či ako ľudia bez domova, chorí, starí, hladujúci. To je niečo vzdialené a nezaujímavé.“

Aj pre nás je ťažko uvedomiť si, že len v Európe je 78 miliónov ľudí ohrozených chudobou a kde jedno z desiatich detí žije v rodine, kde nikto nepracuje a len v Európe máme približne tri milióny bezdomovcov. To sme ešte nespomenuli krajiny tretieho sveta.

Tým, čo neprejavili väčší záujem a nechceli počuť bližšie o chudobe, tým sme aspoň ponúkli myšlienku dňa, dúfajúc, že si túto myšlienku prečítajú a hoci len krátko sa nad tým zamyslia.

O chudobných hovorí Božie slovo pozitívne a Boh otvára svoje kráľovstvo najmä pre tých, ktorí pozvanie nemôžu a nemajú čím odplatiť. Sám Ježiš ohromil svojich poslucháčov, keď chudobných a hladujúcich označil za požehnaných. Je to pre nás pozvanie a výzva od Pána Boha, aby sme mali srdcia, oči i ruky otvorené voči biednym a chudobným, a aby naša láska a starostlivosť inšpirovaná Božou láskou, bola tvorivá a hľadala cesty pomoci.

Szilvia Buzalová
referát služieb

Stretnutie diakonií Vyšehradu

Každoročné stretnutie členov Vyšehradskej platformy Eurodiaconie sa tento rok po prvýkrát konalo v Maďarsku, v priebehu októbra 2010. Za slovenskú diakoniú sa stretnutia zúčastnili Ján Huba, riaditeľ ED, Szilvia Buzalová, referát služieb a Daniela Majerčáková, referát vzdelávania.

Cenné informácie sme sa dozvedeli pri prezentáciách, ktoré odzneli v priebehu konferencie a následne pri diskusiách. Prezentácia práce jednotlivých diakonických organizácií v Maďarsku nám poskytla prehľad o ich aktivitách a pôsobení. Oboznámenie sa s históriou diakonie pánom Keveházim bolo jedinečným podaním zaujímavé. Prirovnanie diakonie ku stromu s koreňmi, ktoré ho držia pri živote a s košatou korunou, ktorá predstavuje rozmanitosť diakonickej práce bolo vnesené do základných dejinno-tvorných informácií o diakonickej práci ako takej. Zhrnutie práce Eurodiaconie v Bruseli s celoeurópskou pôsobnosťou bolo plné prínosných informácií o diakonických aktivitách jednotlivých členov tímu Eurodiaconie a ich aktivít v rámci priestoru Európskych inštitúcií (Európarlament) a pod.

K týmto informáciám prispel svojou prezentáciou aj Ing. Ján Huba, ktorý informoval prítomných nielen o súčasnom stave diakonických aktivít na Slovensku, ale aj načrel do studnice bohatej diakonickej minulosti na území Slovenska a taktiež aj do vízie budúcej košatej diakonickej služby.

Pri návšteve zariadenia Domova pre seniorov v mestečku Gyenesdiás sme sa obohatili o informácie z prostredia práce so seniormi s Alzheimerovou chorobou, o projektových možnostiach v Maďarsku a využívaní geotermálnej energie. Rovnako sme nadviazali kontakty pre ďalšiu spoluprácu a spoločne naplánovali prvotné aktivity.

Daniela Majerčáková
referát vzdelávania

Dnešná doba ide proti nám

Dňa 27.10.2010 sa v Bratislave a zišli lekári, zdravotníci, sociálni pracovníci a ďalší spolupracovníci z hospicov a paliatívnych oddelení zo Slovenska, Čiech ako aj lekár z Rakúska na 2. česko-slovenskú konferenciu paliatívnej medicíny. „Dušou“ za slovenskú stranu bola pani primárka Križanová, ktorá prednášala o situácii v paliatívnej starostlivosti u nás ako aj o prognózovaní v onkológii. Zazneli aj príspevky z paliatívnej starostlivosti u neoncologických pacientov, napríklad v geriatrickej - od prof. Krajčíka a doktor Mikuša. Lekár Kabelka z ČR nechal poslucháčom vryť do pamäti pojem „geriatrická krehkosť“ a zdôraznil, že dnešná doba so starnutím populácie ide proti nám. Cieľom je dostať paliatívnu medicínu (paliare- uľahčovať) tam, kde sú pacienti a nečakať, že oni prídu sami. Je to vysoký cieľ, ktorý chceme dosahovať.

O skúsenostiach z domácej hospicovej starostlivosti pri dospelých i detských pacientoch, o potrebe efektívnej komunikácie a citlivého načúvania hovorili odborníci v poobedňajších sekciách. O spirituálnych potrebách nevyliciteľne chorých referovala zo svojej praxe zamestnankyňa ED – Mgr. Miriam Prášilová.

Konferencia bola obohatením slovenských a českých kolegov v spoločnom snažení sa o kvalitu starostlivosti nevyliciteľne chorých a zomierajúcich v našich neľahkých podmienkach. Ďalšie stretnutie sa uskutoční v ČR, v dňoch: 24.-25.11.2011.

Miriam Prášilová
klinická pastorálna starostlivosť
Program ED

Letné aktivity 2010

Tohtoročné letné aktivity v Nemecku trvali od 25. júna do 18. augusta. Zúčastnili sa na nich 14 mladí ľudia, dobrovoľníci z celého Slovenska, študenti stredných či vysokých škôl. V dvojiciach pomáhali v rôznych zariadeniach nemeckej Evanjelickej diakonie, akými sú napríklad škôlky, domovy dôchodcov, či centrá pre postihnutých ľudí. V tomto článku ponúkame reakcie vybraných dobrovoľníkov po ich návrate na Slovensko.

Čo bolo náplňou tvojej práce?

„Pracovať sme začali o 8:30h. Pomáhali sme v domove dôchodcov s raňajkami, ľuďom, čo to už nevládajú sami. Potom sme obyvateľov odprevádzali na služby, po nich na terapiu a potom sme mali obed. Poobede sme sa zúčastnili na aktivitách v klube. Čiže sme napr. boli na prednáške o Schumannovi, alebo sme sa zúčastnili tanca pre seniorov... Alebo sme sa s obyvateľmi boli prechádzať, rozprávali sme sa – podľa počasia, alebo teda jedno s druhým. Robili sme cca do 16.00h. Práca sa mi páčila. A vlastne by som to ani nenazvala prácou. Bolo to naozaj úžasné byť v kontakte s ľuďmi.“

Ivana Mančušková

„Moja pracovná doba začínala o 8:00h raňajkami. Spoločne sme ich prestierali a po jedle znovu upratali. Od 9:00h do 11:30h sme sa zvyčajne buď prechádzali, nakupovali, varili, kúpali sa na kúpalisku, hrali spoločenské hry, čítali noviny, šli na výlet alebo robili niečo iné. Nechýbala ani rozcvička.

O 11:30h nasledoval obed, a potom obedná prestávka, v prípade, že sme šli na kúpalisko alebo na výlet, sme už mali voľno. Inak sme sa venovali našej skupine postihnutých ľudí poobede od 13:30h do 15:00h.

Pokračovali sme v začatej aktivite alebo sme robili opäť niečo iné. Mojou úlohou bolo venovať sa danej skupine ľudí. Rozprávala som sa s nimi a zapájala do rôznych činností. Nadovšetko som sa však snažila im prejavovať Božiu lásku a skutočne som tých ľudí veľmi ľúbila, a taktiež oni mňa. Veľmi sa mi tiež páčilo, že sme som mohla využívať a ďalej rozvíjať moju tvorivosť. Spolu so Zdenkou sme našich zverencov učili tanec na ne-

meckú kresťanskú pieseň, nemecký preklad s úpravou piesne „Či si veľký a či malý“, vyrobili sme s nimi skutočnú slovenskú vlajku, odtlačali ruky na plátno, vyrábali srdiečka, hrali sme s nimi rôzne slovenské hry, piekli slovenské koláče a mnoho iného.“

Juliana Rišová

Aké negatívne stránky mala tvoja dobrovoľnícka letná aktivita?

„Najhoršie bolo asi to, že celých 7 týždňov sme (samozrejme aj s inými) boli s jedným deduškom – v rámci jeho terapie sme sa s ním prechádzali – a 2 dni pred naším odchodom dostal porážku. Takže to je na tejto práci najhoršie – zblížiť sa s niekým, a potom sa mu niečo stane – ochorie, zomrie... Podľa mňa to je na tom to najsmutnejšie. Ale vyslovene o nejakom zápore/probléme nemôžem hovoriť. Myslím, že všetko bolo v poriadku.“

Ivana Mančušková

Splnili letné aktivity tvoje očakávania?

„Bolo to super leto, na ktoré určite nezabudnem a vrele každému odporúčam takúto skúsenosť. Zlepšíte si nemčinu, spoznáte skvelých ľudí, možno aj Slovákov, zažijete, čo ste ešte nezažili, uvidíte, ako žijú ľudia v Nemecku, a budú sa o vas veľmi dobre starať, teda aspoň o nás sa starali úžasne. Mám len pozitívne spomienky a skúsenosti.“

Mária Macejová

„Spoznala som fajn ľudí a osmelila som sa vo vzťahoch k nim. Očakávania? Zlepšenie v nemeckom jazyku, ale na tom sa ešte musí popracovať.“

Zuzana Klusačeková

Vedel/a by si si predstaviť dobrovoľnícku službu aj v tvojom bydlisku?

„Áno, viem. V budúcnosti by som chcela pracovať s postihnutými ľuďmi alebo s deťmi.“

Gabriela Matejová

„Áno, viem si to predstaviť. Pomoc by spočívala v tom, že by som pomáhala starším ľuďom.“

Soňa Pavlechová

„Áno, viem si to predstaviť, lebo aj my máme takých ľudí, ktorí potrebujú našu pomoc a našu lásku. Napríklad také domovy dôchodcov. Sú mnohokrát také bez života. Tam by to chcelo napríklad trochu oživiť a rozveseliť. Bola som asi dvakrát v takom zariadení tu u nás na Slovensku, a myslím si, že je veľký rozdiel medzi našimi zariadeniami a nemeckými. Ak by to u nás bolo aspoň také, ako v Nemecku, tí ľudia by tam boli isto veselší.“

Zdenka Kulichová

Odporúčal/a by si letné aktivity aj ďalším mladým ľuďom?

„Samozrejme, že to odporúčam aj ostatným, pretože človek spozná niečo nové. Zistí, že aj ľudia s postihnutím sa vedú zabávať, spozná viac Nemecko a zlepši nemčinu. Zažije veci, ktoré na Slovensku určite nezažije. A hlavne konečne pochopí recyklačný nemecký systém.“

Lenka Gogová

„Ak sú pripravení vybočiť zo svojho pohodlia a stereotypu, určite áno. Je to úžasná príležitosť zažiť nové veci, a taktiež lepšie spoznať samého seba aj Pána Boha.“

Juliana Rišová

Aj v lete 2011 budeme v spolupráci s Evanjelicou diakoniou v Strednom Nemecku organizovať letné aktivity. Preto, ak máte záujem sa na ne prihlásiť, ozvite sa nám do 15. apríla na e-mailovej adrese volunteer@diakonia.sk.

Elena Jančuškova
RMSP

Ako a kam kráča Krok

Na Panenskej ulici v Bratislave býva niekedy rušno. Najmä v dome č. 25 na prízemí, oproti záhrade Evanjelickeho kostola: každé popoludnie počas pracovného týždňa sa tam schádzajú deti a mládež v centre voľného času pre deti a mládež KROK Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku.

Prvýkrát sa dvere centra otvorili v januári 2010. Odvtedy cez ich prah urobilo množstvo krokov veľa detí. V súčasnosti prichádza do KROKu denne okolo 10 – 15 detí. KROK má svoje stálice, ktoré tam prichádzajú takmer každý deň, ale aj takých návštevníkov, ktorí prídu raz za týždeň či párkrát za mesiac. Spolupracujeme aj s Evanjelicou základnou školou na Palisádach, odkiaľ každú stredu prichádzajú deti z „družiny“ aj s pani učiteľkami.

Okrem aktivít, ktoré v KROKu môžu deti robiť denne – hrať kalčeto, biliard, stolný tenis, či rôzne spoločenské hry, usporadúvame pre deti aj rôzne väčšie, príležitostné akcie.

Získali sme aj grant mesta Bratislava, vďaka ktorému sme mohli rozbehnúť projekt Prstom po mape. Každý týždeň od októbra do decembra sa venujeme vždy inej krajine. Deti sa môžu priučiť kuchárskemu umeniu, pretože sa pripravuje špecialita z danej krajiny. Tiež sa dozvedia viac informácií o krajinách sveta, či už cez rôzne prezentácie alebo umelecké činnosti späté s danou krajinou – napr. výroba benátskych masiek pri Taliansku. Cieľom je, aby sa deti aj inou formou, ako len sedením nad knihami, mohli vzdelávať a zároveň môžu využiť svoju fantáziu, prejaviť svoj talent.

Okrem projektu Prstom po mape občas usporadúvame aj rôzne iné akcie, napríklad čokoládovú party, toast party a podobne.

Niekoľkokrát sme spojili popoludnie v KROKu s dorastom, ktorý pripravujú Martin Kováč a evanjelická farárka Erika Hlačoková. Deti, ktoré chodia do KROKu, ale nechodia na dorast, tak mali možnosť sa doňho zapojiť, resp. vidieť, ako prebieha. Naopak, deti a mladí, ktorí chodievajú na dorast na faru, mohli vďaka tejto spolupráci navštíviť KROK a vidieť, že niečo také existuje.

10. septembra sme KROK zviditeľnili aj vďaka Dňu dobrovoľníctva (viac v článku Evy Sokolovej).

Deti, ktoré prichádzajú do KROKu, sa veľmi často zvyknú zveriť so svojimi problémami vedúcim, ktorých tvoria zamestnanci ED, ale tiež aj dobrovoľníkom. Tí sú väčšinou študentmi vysokých škôl. Je dôležité, aby na mieste vedúceho bol dostatočne zodpovedný človek s názormi a hodnotami zodpovedajúcimi kresťanskej viere. Niekedy je až prekvapujúce, akými vecami sa dnešné deti zaoberajú – v súčasnosti už dospievajú oveľa skôr a vedia o veciach, o akých sa generácii napríklad dnešných dvadsiatnikov v ich veku ani nesnívalo. Niekedy je skutočne ťažké dať im kvalitné a správne rady.

Vďaka Bohu môžeme povedať, že aj vedúci aj dobrovoľníci, ktorí v KROKu trávia čas s deťmi, ich zvládajú veľmi dobre a majú s nimi aj kamarátske, ba až priateľské vzťahy. Zdôrazniť treba najmä ochotu a prácu dobrovoľníkov. V tomto školskom roku ich síce máme pomenej, ale vďaka aj za nich, konkrétne môžeme spomenúť Danielu Štrbovú, Evu Soldánovú a Zsófiu Vajdovú. Im všetkým patrí veľká vďaka za ochotné srdce.

Od otvorenia KROKu sa v ňom však vystriedalo nielen niekoľko dobrovoľníkov, ale aj hlavných vedúcich, pretože odišli či už na študijné cesty alebo za inými pracovnými príležitostami. V budúcnosti však plánujeme zamestnať v KROKu jedného zamestnanca na plný úväzok, ktorý by sa deťom venoval naplno. Je to však otázkou najmä financií. V niektoré dni často ešte pred otvorením centra už deti netrpezlivo čakajú pred bránou a naopak, pri zatváraní ich niekedy treba posielat domov. Aj to hovorí to o tom, že centrum funguje dobre a deti doňho rady chodia – jeho pôvodný zámer sa teda, vďaka Bohu, plní.

Elena Jančušková
RMSP

Social and Diaconical Education and Trainings

Projekt s týmto názvom vypracovala Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku ako podporný program pre svoje vzdelávacie aktivity. Podarilo sa jej získať finančnú podporu z Európskych fondov, a to konkrétne cez Sociálnu implementačnú agentúra (rozpočtová organizácia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR) z fondu Zamestnanosť a sociálnu inklúziu.

Dĺžka trvania projektu je vymedzená na 10 mesiacov kalendárneho roka. Priebeh projektu a jeho ciele sú zamerané na vzdelávanie zamestnancov a spolupracovníkov diakonických zariadení po celom Slovensku prostredníctvom e-learningového nástroja. Rozhodnutie pre tento inovatívny spôsob vzdelávania má aj praktický aspekt, keďže nie je momentálne vzhľadom na rozsiahlosť siete ED ECAV na Slovensku v našich silách zabezpečiť kontaktnú výučbu pre takýto počet jednotlivých kurzov. Zároveň túto formu výučby (e-learning) kladne hodnotila aj Sociálna implementačná agentúra, čo napomohlo ku schváleniu projektu. Celkovo v rámci projektu ide o 9 kurzov (Kurz informačných technológií ECDL, Komunikačné zručnosti, Time management, Organizácia práce, Koordinátor projektov, Kurz anglického jazyka, Kurz Firemná kultúra, Kurz Psychológia v prostredí ED, Kurz Riadenie v prostredí ED).

Na vypracovanie samotných kurzov sme použili primárne zdroje vypracované našimi externými spolupracovníkmi, expertmi v daných oblastiach a našimi vedúcimi pracovníkmi z Ústredie ED ECAV na Slovensku. Z týchto materiálových zdrojov vznikli samostatné kurzy Firemná kultúra ED, Riadenie v prostredí ED a Psychológia v prostredí ED.

Výsledkom tohto krátkodobého projektu bude predovšetkým informačný a edukačný prínos pre

pracovníkov a spolupracovníkov Evanjelickej diakonie. Rovnako tak základný text pre doplnkové vzdelávanie v oblasti diakonie, manažmentu a sociálnych služieb šitých priamo na mieru potrebám Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku.

Daniela Majerčáková
referát vzdelávania

20. výročie Sliezskej diakonie

Medzi najbližších partnerov Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku (ED ECAV) patrí Sliezska diakonia. Je preto pochopiteľné, že aj keď už žijeme v rôznych podmienkach a pracujeme v odlišných typoch organizácií, prežívame spolu všetky ťažkosti i radosti a ED ECAV bola prítomná aj pri významnom jubileu Sliezskej diakonie (SD) - 20. výročí obnovenia jej činnosti. Oslavy prebehli v dňoch 5.-7. novembra 2010.

Prvý večer prebehol v slávnostnej atmosfére benefičného koncertu Jiřího Zmožka v kostole Sliezskej ev. cirkvi a. v. v Trinci, spojenom s ocenením zakladajúcich členov SD a jej dlhoročných zamestnancov. Počas druhého dňa sa v zaplnenej sále zborového domu v Komornej Lhotke odohrávala medzinárodná konferencia s témou *Význam diakonie pre cirkev a so zameraním na partnerstvo*. V rámci konferencie boli ocenení zamestnanci SD. Pri slávnostnej večeri mali zahraniční partneri možnosť stretnúť sa v neformálnej diskusii s doterajším i novým vedením SD. Oslavy skončili ďakovnými bohoslužbami

v preplnenom chráme v Českom Těšíne. Okrem vyjadrenia vďačnosti za dvadsaťročnú službu Sliezskej diakonie sa dp. emeritný biskup V. Volný rozlúčil s doterajším riaditeľom SD br. Česlavom Santariusom, ktorý stál na jej čele od založenia. Dp. biskup S. Piętak uviedol do úradu novozvolenú riaditeľku SD Zuzanu Filipkovú, ktorá preberá úrad od 1. 12. 2010.

Prajeme milým kolegom zo Sliezskej diakonie do ďalších rokov i krokov Božie vedenie a požehnanie!

Ján Huba
riaditeľ ED

Zo života stredísk Evanjelickej diakonie

15. výročie založenia Domova detí

Dňa 10. októbra 2010 sa konali slávnosti z príležitosti 15. výročia založenia Domova detí (v minulosti Domov detí Ľubietová).

Oslavy sa začali o 10.00 hod v Chráme Božom v Banskej Bystrici bohoslužbami. Kázeň mal brat farár Grexa a liturgoval brat farár Košťal. Prítomným sa prihovorila sestra riaditeľka Janka Putišová Trvalová, sestra Kolárovská z Evanjelickej Diakonie ECAV na Slovensku, Ivanka Berkyová, klientka Domova detí a sestra Zuzana Trúsiková, profesionálny rodič. Profesionálne rodiny spolu s deťmi vystúpili s krátkym a dojímavým programom. Súčasťou bola prezentácia činnosti Domova detí, ktorú pripravila profesionálna rodina Kovalová. Prítomní si domov odniesli okrem krásnych dojmov aj výrobky našich detí. Slávnosť pokračovala pohostením na Základnej škole Bakossova.

Pre činnosť Domova detí sa vyzbieralo 333,- €. Ďakujeme všetkým Tým, ktorí prispeli a ktorí nás podporujú svojimi modlitbami.

Ďakujeme sestram a bratom, ktorí nám pomáhali pri organizovaní tohto slávnostného dňa. Ďakujeme Pánu Bohu za toto Jeho dielo, ďakujeme mu, že požehnal prácu a snaženie všetkých ľudí.

Janka Putišová - Trvalová,
riaditeľka SED Banská Bystrica

Pobyt profesionálnych rodín

Od 15. - 19. septembra 2010 sa konalo stretnutie profesionálnych rodín Domova detí v Poronine, Poľsko. Ubytovanie bolo zabezpečené v penzióne Weronika. Rodiny prežili požehnaný čas rozhovorov a zábavy. V závislosti od veku detí podnikli výlety do okolia. Navštívili mesto Krakow a Zakopane.

Tí starší podnikli pár turistických výletov k najväčšiemu plesu vo Vysokých Tatrách Morskému Oku, na Kasprov vrch a poľský národný vrch Giewont, kde je postavený 15 m vysoký oceľový kríž. V areáli penziónu mali k dispozícii športový areál a detské ihrisko s preliezačkami a hojdačkami. Viacdňové stretnutia profesionálnych rodín sú nielen pre deti, ale aj rodičov veľmi vzácne a potrebné. Potrebujú sa uisťovať, že v službe nie sú sami, že majú bratov a sestry, ktorí ich chápu a ktorí ich nesú na modlitbách. Hlavne deti sú radi, keď sú spolu, lebo každá rodina býva v inom kúte Slovenska. Aj rodičia môžu byť spolu a môžu relaxovať, zdieľať sa, mať spoločenstvo, vidieť ako deti rastú.

Všetkým, ktorí sa pričínili o zabezpečenie tohto pobytu úprimne ďakujeme. Ďakujeme Martin Luther Bundu a Cirkevnému zboru z Eisfeldu, ktorí prispeli finančne.

Ďakujeme Pánu Bohu za pekné chvíle a požehnaný čas.

Janka Putišová - Trvalová,
riaditeľka SED Banská Bystrica

„Či si veľký a či malý, možno akurát...“

17. júna sa na našej škole vyučovalo tak trochu nezvyčajne. Do našej školy zavítali žiaci z materskej školy v Ploskom, s ktorými už dlhšiu dobu absolvujeme spoločné stretnutia, buď to na pôde našej alebo ich školy. Celé toto stretnutie sa nieslo v duchu prehliadky umeleckých zručností. Škola sa už od deviatej ráno premenila na školu plnú radosti, smiechu, vládla tu príjemná atmosféra, spievalo sa, jedlo, no predovšetkým sa pracovalo. Všetci sme sa podelili do štyroch skupiniek. Každá skupinka mala svoje meno, čoho dôkazom boli ozdobné štipce, ktoré boli vyrábané tetuškami a detičkami v školskom klube. V prvej skupinke štipce charakterizovali skupinku lienok - tie spolu s učiteľkou vyrábali kľúčenky z koženky a ozdobných korálok. Druhá skupinky s názvom „kuriatka“ vyrábali rámčeky z papiera, strihali, lepili, maľovali. Tretia skupinka „žabky“, ktorú tvorili žiaci praktickej školy s detičkami z Ploského vyrábali obaly na zošit, lepili, strihali. Posledná skupinka predstavovala skupinku motýľov. Tie sa z jedálne vyparili ako prvé a vzorne pracovali ako včeličky pri ozdobovaní drevených varešiek. Maľovali akrylovými farbami, rovnako ako všetky skupinky aj oni strihali, lepili. Čím? No predsa „čarovným lepidlom“ ako to nazval šikovný Marek z materskej školy. Lepili lepiacou pištoľou. Varešky premenili na zoologickú záhradu (vyrobili včielky, lienku, psa, mačku, motýľa a dokonca aj slona.

Samozrejme nechýbal ani darček, ktorý detičky venovali riaditeľke materskej školy z Ploského. Bola to ozdobná vareška, na ktorú nalepili štípec a pripli doň ústrižok papiera so slovami, aby si nezabudla poznačiť dátum, kedy sa opäť všetci stretne. Celé stretnutie bolo doprevádzané hudbou, piesňami v podaní materskej školy v sprievode harmoniky, no nechýbali ani posunky. Spoločne sme si preopakovali piesne, ktoré sme sa počas našich spoločných stretnutí naučili. K piesňam vyjadreným nielen slovami ale aj posunkami, akými sú napr. piesne „ Červené jabĺčko, Ruky ručičky...“ dnes pribudla nová pieseň „ Či si veľký a či malý, možno akurát, Boh ťa má rád“.

Kamarátom z materskej školy sa posunkovanie veľmi páči, a ďakujeme predovšetkým Pánu Bohu, že nám umožňuje takéto stretnutia. Pre naše deti je to oproti výchovno - vzdelávaciemu procesu, ktorý sa aplikuje na našej škole niečo nové a deti z materskej školy sa takto učia žiť vo svete, ktorý možno doposiaľ nepoznali. Mali by ste vidieť tie rozžiarené očka malého školáka Mareka a Julky, ktorí s nadšením tlačili vozík s Viktorom. Pohľad na tieto deti, ktoré pomáhajú takmer o päťdesiat kíľ ťažšiemu kamarátovi je neopísateľný. Ale predsa je možný. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu. Tak zatiaľ dovidenia.

*Krajčirovičová Ivete
triedna p. učiteľka
Bulnová Anna
asistentka učiteľa*

Večer plný radosti

Každoročne sa október nesie v znamení úcty k starším. Aj keď by táto skutočnosť mala byť samozrejماً po celý rok, vždy si to viac uvedomujeme práve vtedy. A tak pri večnom zhone a povinnostiach ľudia akosi na to zabúdajú. My sme si tentokrát povedali, že si to spoločne pripomenieme a zorganizovali sme si spoločný večer, na príprave ktorého sme sa všetci podieľali podľa svojich možností. Pozvali sme zopár hostí, ktorí naše pozvanie radi prijali. Naši milí seniori si pripravili kultúrny program plný piesní, básní, scénok a nezabudli k tomu pribaliť kus svojho humoru, temperamentu a radosti.

Personál SED H. Moravce pripravil malé občerstvenie a výzdobou spoločenskej miestnosti navodil príjemnú atmosféru.

Nechýbala nám ani hudba, ktorá niektorých vyprovokovala aj k tancu. A tak sa stalo, že tí ktorí mohli vymenili barlu a paličku za tanečného partnera a tí ktorým to zdravotný stav nedovolil, tí si s úsmevom na tvári pospevovali.

V tejto chvíli otázka veku vôbec nemala žiadny význam. Všetci sa preniesli o pár rokov dozadu a pripomenuli si svoju mladosť. Už sa všetci tešíme, kedy si to zopakujeme.

*Jana Brunauerová,
riaditeľka SED H. Moravce*

Oslava životného jubilea - 90 rokov

Je už zvykom, že si ľudia v deň svojich narodenín spomínajú na svoj uplynulý život. Je to o to krajšie čím je vek vyšší. Tak to bolo aj u nás v SED Honťianskych Moravciach, keď sa naša obyvateľka pani Mária Szamecová dožila 19. augusta krásneho veku 90 rokov. Všetci sme sa ňou spoločne tešili a tak sme to aj spoločne oslávili.

V kruhu svojich najbližších príbuzných, priateľov a nášho personálu si zaspomínala na svoj život, ktorý bol pre ňu síce ťažký ale zároveň krásny. Vosvojom živote stretla mnohých ľudí a na všetkých spomínala len v dobrom. V každom sa snažila nájsť pozitívne vlastnosti. Jej rozprávanie nás všetkých zaujalo. Niekedy sa objavila v jej očiach aj slza, ale vzápätí si zaspomínala na niečo veľmi pekné v jej živote a všetkým nám vyčarila na tvárach úsmev. Svojou chuťou do života a optimizmom rozdávala radosť a pri pohľade na ňu si nikto neuvedomoval jej vysoký vek.

Tak sme to spoločne oslávili pri sladkých dobrotách a naďalej jej prajeme veľa zdravia a síl v jej ďalšom živote.

Jana Brunauerová,
riaditeľka SED H.Moravce

Október - mesiac úcty k starším

V tomto mesiaci pravidelne navštevujú naše zariadenie žiaci zo Základnej školy v Horných Salibách, aby spestrili všedné dni jeho klientom. Teraz sa však ohlásili aj naši najmenší obyvatelia našej obce a to deti z Materskej škôlky -slovenskej. Detičky prišli do nášho zariadenia v sprievode svojich učiteliek a predviedli skvelý program. Bola radosť sa dívať na ne, ako smelo spievajú pesničky, recitujú, tancujú vo svojom rytme. Nakoniec nám predviedli scénu „Ako babka s dedkom ťahali repku“. Bolo vidieť, že tento program sa našim klientom veľmi páčil, čo dali patrične najavo. Povzbudzovali vystupujúce deti tleskaním a aj občasným pospevovaním a s veľkým záujmom sledovali vystúpenie našich najmenších až do konca.

Po skončení programu pani učiteľky poďakovali klientom za pozornosť a milé prijatie a hlavne, že im mohli spríjemniť deň zaujímavým programom. Pre našich klientov je takéto vystúpenie žiakov „balzomom“ na ich dušu. Aspoň na chvíľu pookrejú a zabudnú na každodenné starosti a trápenia.

No nie sú to len vystúpenia žiakov, z ktorých sa tešia naši klienti. So záujmom sledujú okolie zariadenia, ktoré sa každým dňom mení a tým dostáva nový vzhlad. Ale o tom až nabadúce.

Anna Vasasová, sociálna pracovníčka
SED Horné Saliby

Ako sa slúži v evanjelickej diakonii

Takmer po štyroch rokoch kaplánskej služby v ECAV, v polovici augusta tohto roku som s veľkou taškou a chvejúcim sa srdcom

prišla do Strediska evanjelickej diakonie v Košeci. Mal to byť môj prvý pracovný deň v domove dôchodcov. Naposledy som sa v duchu pomodlila, zhlboka sa nadýchla a stlačila zvonček.

Vstúpila som dnu a čakalo ma milé prekvapenie. Nič tu nepripomínalo domovy dôchodcov, aké si pamätám z čias môjho štúdia v Bratislave. Nijaké nekonečne dlhé chodby, nijaká neprívetivá vrátnica, ani stopa po nepríjemnom, nemocničnom zápachu. Naopak. Privítal ma usmiaty personál a z kuchyne sa šírila vôňa pripomínajúca domov. Dnes som si po prvýkrát obliekla uniformu. V modrom tričku som sa na seba usmiala v zrkadle. Bola som taká šťastná, že to ani nedokážem opísať slovami. Naozajstná diakonická uniforma! Môj detský sen sa splnil! Budem slúžiť v diakonii! Modrá je farba neba. Snáď sa mi sem podarí priniesť aspoň kúsok Božej lásky, aspoň trošku radosti, ktorá zaháňa pocit samoty a teší srdiečka. Moja radosť sa však zároveň mieša s obavami. Ako zvládnem túto náročnú službu? Ako ma prijmú obyvatelia a kolektív? V novej uniforme som kráčala po chodbe do spoločenskej miestnosti, na moje prvé stretnutie s obyvateľmi. Porozprávali mi o sebe, o živote v domove a nad piesňami zo Spevníka zo mňa pomaly opadával strach. Ani som nevnímala, ako rýchlo plynie čas. Pri obede som pomáhala rozlievať malinovku. Ruky sa mi ešte stále trochu triasli, keď som podávala poháriky. Starkí a starenky ich odo mňa vždy prijali so slovíčkom ďakujem. A tie unavené ruky sa mi zrazu zdali akési známe. Pripomenuli mi ruky mojich starých mám, ktoré tak veľa pracovali, poznačili ich vrásky a predsa boli najkrajšie na svete, lebo boli plné lásky. Mala som chuť ich pohladiť, vziať do svojich rúk. A v tej chvíli som sa

prestala báť, lebo som pochopila, že toto je úloha, ktorú pre mňa vybral Boh, služba, do ktorej ma postavil, aby som odovzdala aspoň kúsok z toho mora lásky, ktoré som kedysi od tých skôr narodených prijala.

Keď som podvečer odchádzala domov, a zatvárala som dvere domova dôchodcov, cítila som, že toto miesto sa stane aj mojím domovom. Tešila som sa na deň, keď sem prídem znova, lebo som cítila, že tieto dvere mi otvoril náš Boh.

*Erika Sukovská, sociálno pedagogický pracovník
SED Košeca*

Požehnaná jeseň života

V priebehu tohto roka oslávili v našom zariadení tri obyvateľky svoje 95.narodeniny. Najstaršia z nich - Mária Vrbová, rodáčka z Bánoviec n.Bebravou zavŕšila svoju 95-ku už v januári a teraz v jesenných mesiacoch Anna - Hanková a Anna Miškeová, obidve zo Kšínnej. Ako sa v jeseni narodili, tak symbolicky sa krásnej a požehanej jesene života aj dožili. I keď majú už zdravie podlomené, predsa sú len duševne svieže. Svoje jubileá oslávili spolu s ostatnými obyvateľmi a personálom Domova a tiež aj v kruhu svojich rodín. Pozvanie dostali aj od Obecného úradu v Kšínnej na stretnutie jubilantov v roku 2010.

V sále kultúrneho domu sa zišli so svojimi rodákmi. Po dobrom občerstvení a prijatých darčekom nasledoval kultúrny program, ktorý pripravila miestna folklórna skupina Bukovina. Do tanca vyhrávala cimbalovka a zaspievali si aj pri heligonke. Anna Miškeová 95-ročná jubilantka, bola jedna zo zakladajúcich členov folklórnej skupiny v roku 1971 a tak na požiadanie vedúceho FS zaspievala starú kšínšanskú pieseň. Jej jemný, čistý hlas sa niesol celou sálou a všetci prítomní si ju vypočuli s veľkou pozornosťou. Bol to pre nich jeden z prekrásnych dní ich životnej jesene.

Prajeme všetkým našim jubilantkám aj prostredníctvom časopisu DIAKONIA hojné Božie požehnanie.

*Jozef Hadvig,
riaditeľ SED Kšinná*

Naše milé deti

V Stredisku evanjelickej diakonie v Púchove sme sa stretli pri vzácnej príležitosti. Dňa 10. októbra 2010 sme si v priestoroch Detského opatrovateľského centra V. Roya pripomenuli 5 výročie jeho založenia.

Prišli sme priamo „na miesto činu.“ Stáli sme v krásnej herni plnej hračiek a spomínali sme. V úvodnom slove sme vyjadrili vďačnosť Pánu Bohu v spoločnej modlitbe. Zúčastneným hosťom a priateľom diakonie som prečítala 23 žalm – o Dobrom Pastierovi. Tento biblický text je obsahom detskej ilustrovanej knižičky, ktorú majú naše deti veľmi obľúbenú. Počas stretnutí a náboženskej výchovy (v stredu dopoludnia) si z nej čítame, spievame si, učíme sa základné Božie pravdy, skladáme ruky k modlitbe.

E. Behrová, riaditeľka SED Púchov nám vo svojom príhovore priblížila tmavé i svetlé stránky života detského centra. Svoju starostlivosť poskytuje deťom od 1 – do 3 rokov života. Dverami našich jasličiek prešlo už takmer 70 detí. Napokon vyjadrila, že ľudské snaženie je síce dôležité, ale nestačí to. Je vďačná, že to bol Pán Boh, ktorý vždy bdel a držal nad nami svoju žehnajúcu ruku.

J. Huba, riaditeľ ED sa nám prihovril Božím slovom, kde zdôraznil, čo pre nás diakonia znamená. Diakonia ako služba lásky, ako obeť, či ochota podať pomocnú ruku.

V Púchovskom stredisku slúžime jednak malým deťom, kde ich vyučujeme o Bohu, ale venujeme sa im aj po telesnej, výtvarnej a sociálnej stránke. Slúžime aj rodičom, keď im pomáhame riešiť rodinnú situáciu a nemusia tak prísť o zamestnanie.

Svoju službu a radosť z nej najlepšie dokazujú naše detské sestričky – sestrička Jarka a sestrička Janka. S láskou a nadšením sa starajú o deti, venujú sa im, učia a hrajú sa. Naše deti s radosťou vítajú tetu Lenku a tetu Janku, naše dobrovoľníčky.

Celé stretnutie pri príležitosti 5 výročia SED v Púchove sme zakončili v milých rozhovoroch a s vďakou k Pánu Bohu za Jeho Božie dielo.

*Lenka Rišiaňová
ev. a.v.farárka CZ Púchov*

Vitavný beh

„... cieľ mám vždy pred očami a bežím za odmenou nebeského povolania Božieho v Kristu Ježišovi.“ (Filipským 3,14)

V duchu tohto verša sa niesol letný biblický tábor Červenica 2010, organizovaný Strediskom Evanjelickej diakonie „SVETLO“, ktorý sa uskutočnil v dňoch 23. - 30. júla 2010. Hlavnou témou bol život apoštola Pavla. V jednotlivých lekciami sme sa učili o veľkej zmene v jeho živote – o jeho obrátení, o tom ako zvestoval evanjelium, sprevádzali sme ho po jeho misijných cestách i vo väzení. V rámci denného programu sme Pána Boha chválili piesňami a mod-

litbami, hrali sme hry, vyrábali množstvo zaujímavých vecí na Tvorivých dielňach. V nedeľu sme sa všetci zúčastnili Služieb Božích v evanjelickom chráme v Opinej, kde sme poslúžili svojim programom.

Tábor bol rozdelený podľa veku na detskú a dorastovú časť. Zúčastnilo sa ho spolu 65 účastníkov, z toho 42 detí a 23 dorastencov. Tešili sme sa aj z prítomnosti 5 detí z Detského domova v Nižnej Kamenici.

Vďaka Pánu Bohu za Jeho vedenie počas prípravy i priebehu tábora a za Jeho požehnanie.

Ludmila Gregová
dobrovoľný pracovník SED Svetlo

Aj staroba môže byť príjemná

V zmysle tejto myšlienky prichádzame každé skoré ráno k našim starkým a odchádzame v neskorý

večer, keď sú oni už po večeri, po večernej toalete a pomaly sa ukladajú k vytúženému spánku (Anjeličku môj strážničku, opatruj moju dušičku...). Vieme, že v starobe patrí spánok k absolútnym hodnotám. Aj v Domove dôchodcov a sociálnych služieb Strediska ED v Trnave je prioritou nad ostatné - vytvoriť klientom dôstojné rodinné a hlavne príjemné prostredie. Pri každom počíne, pri každej aktivite máme na mysli, že i my budeme o pár rokov v ich pozícii, že budeme nie seniory, ale starkí a starí...

Nad všetko ostatné kladieme láskavé slovo. To znie v našom domove od rána do večera. Snáď stojí i za zmienku, že viaceré aktivity sú realizované bez nároku na honorár, resp. za honorár symbolický.. Či sa nám to darí, to musia posúdiť v prvom rade oni – naši klienti....

- Jún 2010 – výlet vedenia SED a absolventov stacionára – handicapovaných mladých ľudí - 4 dňový pobyt na horskej chate so 100% starostlivosťou – program, varenie, aktivity...
- Kaviareň, chránená dielňa *U Priateľov*, medzinárodný festival gospelovej hudby LUMEN 2010, večera zahraničných účastníkov s besedou,
- Letné posedenie pri gitare a ľudovej piesni pre klientov na terase, účinkujúci: Mgr. Jozef Šustek
- August 2010 – kaviareň - chránená dielňa *U Priateľov*, Trnavský literárny klub, prezentácia tvorby i za účasti klientov Domova dôchodcov,
- September 2010 – jarmočné posedenie pod javorom pre klientov a ich rod. príslušníkov, hudobno-zábavné podujatie na terase domova, výborný hudobno-tanečný program v podaní skupiny *DUO RYTMO*. Naši klienti tancovali „ako za mlada“, grilovanie, podávanie cigánskej pečienky, burčiaku...
- September 2010, kaviareň - chránená dielňa

U *Priateľov* terapeutická beseda s dr. Karlom Nejedlým z Prahy, účasť i klientov Domova dôchodcov,

- Od septembra 2010 každú stredu realizujeme hudobnú terapiu s klientami - hudobný sprievod-Ján Šimončíč, akordeón...
- Október 2010, kaviareň - chránená dielňa U *Priateľov* literárny klub *LITERIS*, čítačky a prezentácia,
- Október 2010, výlet vedenia SED a stacionárov na poľovnícku chatu Vyšný Potok, perfektná starostlivosť, stretnutie s humoristom Jožom Pročkom z Haliče,
- Október 2010 účasť SED (Bc. Srdošová, Mgr. Šustek) na 2 dňovom veľtrhu pre seniorov - vlastná expozícia, predaj výrobkov, mimoriadne úspešná prezentácia zariadenia.

Je to len výpočet podujatí a aktivít, ktoré pre „našich“ realizujeme. Realizujeme s láskavosťou a úprimnosťou. Za každým jedným podujatím je veľa odbornej, organizačnej i ekonomickej práce. Aby „všetko klaplo...“ Avšak ich spokojné a radostné oči sú nám odmenou. I motiváciou do ďalších dní... *Aby staroba bola príjemná...*

Jozef Šustek
vedúci chránenej dielne U *Priateľov* a PR manager

Z duchovného života

V tomto roku si Evanjelická cirkev a.v. na Slovensku pripomína 400. výročie od svojho vzniku. Pred štyristo rokmi sa konala významná udalosť v histórii evanjelickej cirkvi, ktorej predchádzala samozrejme Lutherova reformácia. Na sneme v Žiline sa v roku 1610 položili základy samosprávnej organizácie cirkvi. Túto našu históriu sme si mohli pripomenúť na oslavách evanjelického spoločenstva v Žiline v dňoch 2. - 4. júla 2010 kedy sa konala Žilinská synoda.

Na základe pozvania z Ústredia Evanjelickej diakonie z Bratislavy sa aj pracovníci SED Vranov nad Topľou v uvedených dňoch zúčastnili pri príležitosti Žilinskej synody na 2. Evanjelických dňoch - na Tržnici duchovných možností. SED vo Vranove nad Topľou bolo nápomocné v informačnom stánku na Mariánskom námestí v Žiline, kde sa prezentovala celkovo práca Diakonie, jej činnosť, aktivity, bola tam príležitosť na milé rozhovory a duchovné povzbudenie. Pri našom samostatnom stánku sa okrem mnohých iných významných účastníkov zastavili aj vzácní predstavitelia evanjelickej cirkvi v Nemecku. Všetkých prítomných sme ponúkali okrem minerálok na osvieženie v horúcich dňoch aj domácimi koláčmi, ktoré zúčastneným veľmi chutili a boli radi, že sa môžu takouto bezodplatnou formou občerstviť. Koláče ochotne pripravili pracovníčky Diakonie a priatelia z nášho zboru. Vzácnych hostí sme obdarovali aj darčekom - háčkovanými výrobkami, ktoré pripravili klientky našej diakonie.

V stánku sme zároveň mali možnosť zoznámiť sa so zástupcami Strediska evanjelickej diakonie v Kšínnej, kde je taktiež Domov sociálnych služieb – celoročná forma. Vzájomne sme si mohli vymeniť naše skúsenosti z prevádzkovania zariadení starostlivosti o seniorov v duchovnej a sociálnej oblasti.

Nad celým podujatím Žilinskej synody sa niesol ako motto verš zo 68 žalmu „ Potvrď, Bože, čo si vykonal pre nás.“

Sme radi, že sme Vám aj touto cestou mohli sprostredkovať naše dojmy z duchovnej akcie Žilinská synoda.

*Milada Kachmanová, riaditeľka
SED Vranov nad Topľou*

Öznam o štruktúre vlastníckych vzťahov v zmysle §6, ods. 3, zákona 167/2008 Z.z.:

Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku (ďalej iba ED ECAV) so sídlom Palisády 46, 811 06 Bratislava je účelové zariadenie s právnou subjektivitou Evanjelickej cirkvi a.v. na Slovensku so sídlom Palisády 46, 811 06 Bratislava zriadené v zmysle zákona 308/1991 Zb. ED ECAV nemá žiadne podiely na hlasových právach alebo základnom imaní vysielateľa.

Diakonia.sk

Časopis Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku. Vydáva Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku. Šéfredaktor Ing. Ján Huba. Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku, Palisády 46, 811 06 Bratislava. E - mail: diakonia@diakonia.sk, Http:www.diakonia.sk, 02/5441 7498. Vychádza 4x ročne. Registračné číslo: 3640/09. Tlač:PACE print,s.r.o. Časopis je bezplatný. Jeho vydávanie môžete podporiť formou Tlačového fondu ED, na číslo účtu: 584759183/7500 ČSOB, a.s. Bratislava, Variabilný symbol 8811. Príspevky a fotografie do časopisu zasielajte na poštovú adresu: Evanjelickej diakonie ECAV na Slovensku, P. O. Box 82, 814 99 Bratislava, alebo e-mailom: media@diakonia.sk

Ponuka vydavateľstva TRANOSCIUS

Využite časovo obmedzenú ponuku kníh
vo vianočných zľavách.

Akcia trvá od 20. 11. do 31. 12. 2010

Vyše 50 knižných titulov vo vianočných cenách

ZHORA DANÉ

Z. Zimánlová, N. Baráthová
Zbierka sceniek na rôzne príležitosti –
advent, Vianoce, pôst. **6,60 €**

vianočná cena 6,00 €

PUZZLOVÁ BIBLIA

6 skladačiek – puzzli s príbehmi.
7,80 €

vianočná cena 5,70 €

EVANJELICI V DEJINÁCH SLOVENSKEJ KULTÚRY 3 (UDALOSTI)

P. Uhorskai a kolektív
Dejiny ECAV od 1. polovice 16. storočia
po 90. roky 20. storočia. **12,58 €**

vianočná cena 8,00 €

OTVORENÉ CESTY

kolektív autorov
Antológia poézie evanjelických básnikov je výberom básní z desiatich ročníkov Radvanského versobrania. **9,46 €**

vianočná cena 7,00 €

Špeciálna edícia troch bohoslužobných kníh viazaných v koži

Knižné bloky vytlačené na Slovensku, pravá mäkká koža kvalitne spracovaná domácimi garbiarimi a knihy precízne zaviazané do kože v slovenskej knižnej dielni. Knihy sú vytlačené na hrubšom 50 g papieri, každá má farebné lacetky a krásne sa otvára. Knihy s prepracovaným francúzskym oblým chrbtom a slepotlačou inšpirovanou tranosciusmi a bibliami našich starých rodičov.

EVANJELICKÝ SPEVNÍK v koži je na výber

- vo farbe čiernej alebo hnedej
 - s kalichom alebo krížom
- Cena: 29 €**

BIBLIA v koži je na výber

- vo farbách: čierna, hnedá, červená, modrá alebo zelená
 - s kalichom alebo nápisom Biblia
- Cena: 39 €**

BIBLIA s rytinami v koži je na výber

- vo farbách: čierna, hnedá, červená, modrá alebo zelená
 - Biblia s rytinami je v limitovanej edícii 100 kusov
- Cena: 89 €**

JEŽIŠ NAZARETSKÝ

Andrej Hajduk

Dobové reálie Ježišovej doby, Jeho detstvo, zvesť a skutky až po ukrižovanie, vzkriesenie a vstúpenie na nebesá. **4,00 €**

vianočná cena 2,00 €

mamele

5,50 €

NOVINKY

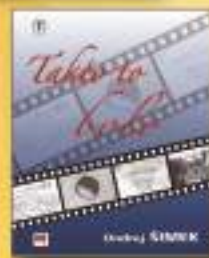
7,00 €

10,00 €

5,50 €

6,50 €

8,60 €

Knihy si môžete objednať na adrese:

TRANOSCIUS – ODBYT, Tranovského 1, 031 01 Liptovský Mikuláš

Tel.: 044 55 263 43, 044 55 222 06, fax: 044 55 230 70, e-mail: odbyt@tranoscius.sk

